

**УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ**

Затверджено
на засіданні кафедри
«Менеджмент, публічне управління та HR-технології»
прот. № 1 від 26.08.2024 р.

ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ

СИЛАБУС

2024 / 2025 навчальний рік

Галузь знань	- 07 Управління та адміністрування
Спеціальність	- 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
Освітня програма	- «Управління фінансами, банківська справа та страхування»
Рівень вищої освіти	- перший (бакалавр)
Кількість кредитів ЄКТС	- 6 (180 годин)
Семестр	- 6

Спікер курсу - [Крихтіна Юлія Олександрівна \(д-р наук з держ.упр, професор\)](#)

Контакти: 38 (057) 730-10-46, e-mail: kryhtina@kart.edu.ua

м. Харків, пл. Фейербаха, 7, ауд. 3.406

Дисципліна «Євроінтеграційна політика України» є сучасним навчальним курсом, спрямованим на вивчення теоретичних основ та

практичного застосування політико-правових, економічних та соціокультурних аспектів інтеграції України до Європейського Союзу. Вона охоплює ключові питання європейської інтеграції, механізми адаптації національного законодавства до стандартів ЄС, стратегічні пріоритети співпраці та вплив євроінтеграції на розвиток української економіки, державного управління та громадянського суспільства.

Дисципліна є міждисциплінарною та поєднує знання з політичних наук, права, міжнародних відносин, економіки та публічного управління. Вона націлена на формування у здобувачів вищої освіти практичних навичок аналізу політичних і правових процесів у сфері євроінтеграції, оцінки ефективності реформ та розробки стратегій адаптації до вимог ЄС.

Курс базується на комплексному підході, що включає теоретичні заняття, аналіз нормативно-правових актів ЄС та України, вивчення реальних кейсів європейської інтеграції, роботу з аналітичними матеріалами та підготовку практичних проєктів. Завдяки цьому здобувачі вищої освіти отримують компетентності, необхідні для ефективної діяльності у сфері європейської політики, державного управління, бізнесу та громадського сектору.

Мета курсу – формування у майбутніх фахівців системного розуміння євроінтеграційних процесів, розвитку аналітичних здібностей щодо оцінки їхнього впливу на державну політику та соціально-економічний розвиток України, а також навичок практичного застосування знань для розробки стратегій та ухвалення рішень у сфері європейської інтеграції.

Курс сприятиме розвитку таких **м'яких навичок**, як:

- критичне мислення – здатність аналізувати політичні процеси та їхній вплив на суспільство;
- аналіз і вирішення проблем – розуміння викликів євроінтеграції та пошук оптимальних шляхів їх подолання;
- комунікативні навички – ефективна взаємодія в академічному та професійному середовищі;
- командна робота – спільна робота над дослідницькими проєктами та кейсами;
- креативність – розробка інноваційних підходів до впровадження європейських стандартів;
- адаптивність – здатність швидко реагувати на зміни у сфері європейської політики та регулювання;
- управління часом – ефективне планування роботи над дослідженнями та проєктами;
- лідерство – організація командної роботи та ухвалення рішень у сфері європейської інтеграції.

Завдання курсу:

- вивчення основ євроінтеграційної політики України та її впливу на соціально-економічний розвиток держави;
- аналіз нормативно-правових документів, що регулюють співпрацю України з Європейським Союзом;
- вивчення механізмів адаптації національного законодавства до *acquis* ЄС у різних сферах;

- засвоєння принципів функціонування інституцій ЄС та їх взаємодії з Україною;

- формування навичок підготовки аналітичних звітів та стратегічних рекомендацій щодо розвитку євроінтеграційних процесів.

Курс має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності та результати навчання здобувачів вищої освіти:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в процесі професійної діяльності, що пов'язані з реалізацією євроінтеграційної політики України, передбачають застосування теоретичних знань та характеризуються невизначеністю умов.

Спеціальні компетентності

1. Знання основ європейської інтеграції, її принципів, етапів та впливу на економічний розвиток України.

2. Вміння аналізувати нормативно-правові документи ЄС та оцінювати їхню роль у процесі адаптації українського законодавства.

3. Навички розробки стратегічних документів щодо реалізації євроінтеграційних реформ у різних галузях.

4. Здатність застосовувати методи економічного аналізу для оцінки ефективності євроінтеграційних процесів.

5. Уміння визначати перспективи співпраці України з ЄС у сфері економіки, безпеки та соціальної політики.

6. Здатність до критичного аналізу переваг і викликів, що виникають у процесі європейської інтеграції України.

Результати навчання

1 Знати та розуміти основні принципи євроінтеграційної політики України, її нормативно-правове забезпечення та перспективи розвитку.

2 Аналізувати вплив європейських політик на соціально-економічний розвиток України та обґрунтовувати рекомендації щодо їх адаптації.

3 Оцінювати ефективність євроінтеграційних реформ у різних сферах та формулювати пропозиції щодо їх удосконалення.

Чому ви маєте обрати цей курс?

Курс "Євроінтеграційна політика України" є актуальним та необхідним для здобувачів вищої освіти, оскільки дає змогу глибоко зрозуміти процеси європейської інтеграції, механізми адаптації національного законодавства до стандартів ЄС та виклики, що постають перед Україною на цьому шляху. Він забезпечує всебічний аналіз політичних, економічних і правових аспектів співпраці з ЄС, що є важливим для майбутніх фахівців у сфері міжнародних відносин, державного управління та економіки.

Курс допоможе здобувачам вищої освіти розвинути аналітичне мислення, навички роботи з міжнародними нормативно-правовими документами та стратегічного планування. Отримані знання сприятимуть професійному зростанню та підвищенню конкурентоспроможності на ринку праці.

Огляд курсу

Курс "Євроінтеграційна політика України" спрямований на вивчення процесів адаптації України до європейських стандартів, механізмів співпраці з ЄС та впливу євроінтеграції на різні сфери суспільного життя. Він охоплює як

теоретичні основи, так і практичні аспекти реалізації євроінтеграційної політики.

Програма курсу включає аналіз інституційної структури ЄС, принципів його функціонування, ключових напрямів політики та механізмів фінансування євроінтеграційних процесів. Особливу увагу приділено правовій гармонізації, економічній інтеграції, реформуванню державного управління відповідно до європейських стандартів, а також питанням політичного та безпекового співробітництва.

Курс поєднує лекційні та практичні заняття, що включають аналіз міжнародних документів, дослідження реальних кейсів адаптації українського законодавства до *acquis* ЄС, роботу з базами даних європейських інституцій. Здобувачі вищої освіти набудуть навичок критичного аналізу євроінтеграційних процесів, підготовки аналітичних матеріалів та розробки рекомендацій щодо подальшого розвитку співпраці України з ЄС.

У навчальному процесі використовуються мультимедійні технології, інтерактивні методи навчання, тематичні дискусії, а також практичні заняття у форматі ділових ігор та моделювання переговорних процесів.

Методи навчання

Словесний метод (лекція, дискусія), практичний метод (практичні заняття), робота з навчально-методичною літературою, самонавчання, презентації.

Теми курсу

Тема 1. Європейська інтеграція: концепція та основні етапи. Сутність та значення європейської інтеграції. Основні етапи розвитку Європейського Союзу. Копенгагенські критерії членства. Інституційна структура ЄС та механізми ухвалення рішень.

Тема 2. Євроінтеграційна політика України: історія та сучасний стан. Основні етапи євроінтеграційного курсу України. Підписання та імплементація Угоди про асоціацію з ЄС. Виконання зобов'язань у рамках Поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі (ПВЗВТ).

Тема 3. Інституційний механізм євроінтеграції в Україні. Органи державної влади, відповідальні за євроінтеграцію. Координація політики у сфері європейської інтеграції. Роль Офісу віцепрем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

Тема 4. Адаптація законодавства України до права ЄС. Основні напрями гармонізації національного законодавства з *acquis* ЄС. Секторальні реформи у сфері екології, енергетики, транспорту та ринку праці. Виклики та перспективи правової адаптації.

Тема 5. Економічна інтеграція України з ЄС. Механізми економічної взаємодії між Україною та ЄС. Переваги та виклики ПВЗВТ. Роль малого та середнього бізнесу в євроінтеграційних процесах. Інвестиційний клімат та фінансові можливості від ЄС.

Тема 6. Політика сталого розвитку в контексті євроінтеграції. Принципи сталого розвитку в політиці ЄС. Вплив Європейського зеленого курсу на економіку України. Стратегії зменшення викидів та розвитку відновлюваної енергетики.

Тема 7. Реформа державного управління у контексті євроінтеграції. Європейські стандарти державного управління. Впровадження принципів належного врядування. Децентралізація влади та її роль у зміцненні місцевого самоврядування.

Тема 8. Європейська політика у сфері прав людини та її вплив на Україну. Європейська хартія прав людини. Виконання Україною рішень Європейського суду з прав людини. Забезпечення гендерної рівності та недискримінації в українському суспільстві.

Тема 9. Освітня та наукова інтеграція України з ЄС. Програми ЄС у сфері освіти та науки (Erasmus+, Horizon Europe). Мобільність студентів та викладачів. Перспективи інтеграції українських наукових інституцій до європейського дослідницького простору.

Тема 10. Політика безпеки та оборони України в контексті євроінтеграції. Європейська політика безпеки та оборони. Співпраця України з ЄС у сфері безпеки та оборони. Європейські ініціативи щодо підтримки української армії та правоохоронних органів.

Тема 11. Інформаційна політика та боротьба з дезінформацією. Європейські стратегії боротьби з фейковими новинами та дезінформацією. Спільні ініціативи України та ЄС щодо протидії інформаційним загрозам. Роль цифрової трансформації у забезпеченні інформаційної безпеки.

Тема 12. Співробітництво України та ЄС у сфері енергетики. Європейська енергетична політика та її вплив на Україну. Інтеграція України до Європейського енергетичного співтовариства. Перехід до сталої енергетики та зменшення залежності від викопного палива.

Тема 13. Цифровізація та інновації в євроінтеграційному процесі. Європейська цифрова стратегія та її вплив на Україну. Розвиток цифрових послуг, електронного врядування та штучного інтелекту. Інтеграція України в єдиний цифровий ринок ЄС.

Тема 14. Українське суспільство та євроінтеграція: громадянська активність. Роль громадських організацій та волонтерського руху у просуванні євроінтеграції. Взаємодія держави з громадянським суспільством у реалізації реформ. Європейські цінності в українському суспільстві.

Тема 15. Перспективи членства України в ЄС. Основні критерії вступу до ЄС та оцінка готовності України. Політичні, економічні та соціальні виклики на шляху до членства. Потенційні переваги та наслідки повноправного членства в Європейському Союзі.

Практичні заняття курсу передбачають: аналіз нормативно-правових документів ЄС та України, що регулюють євроінтеграційні процеси; дослідження економічних, політичних та соціальних аспектів європейської інтеграції; моделювання стратегій адаптації українського законодавства до аспис ЄС. Здобувачі вищої освіти братимуть участь у кейс-стаді, розв'язуватимуть ситуаційні завдання щодо впровадження європейських стандартів у різних сферах. Передбачено роботу з міжнародними базами даних, обговорення актуальних проблем євроінтеграції, аналіз перспектив членства України в ЄС. Також здобувачі вищої освіти опановуватимуть навички підготовки аналітичних звітів і стратегічних рекомендацій.

Ресурси курсу нормативно-правові акти України та ЄС, аналітичні звіти, монографії, наукові статті, статистичні дані та міжнародні бази даних, що висвітлюють євроінтеграційні процеси. Використовуються електронні платформи для доступу до актуальних досліджень, відкриті освітні ресурси ЄС, матеріали міжнародних організацій. Здобувачі вищої освіти матимуть змогу працювати з мультимедійними лекціями, інтерактивними завданнями, тематичними вебінарами та кейсами, що сприятимуть поглибленню розуміння євроінтеграційної політики України.

Правила оцінювання

Форми та методи оцінювання

При оцінюванні результатів навчання керуватися Положенням про контроль та оцінювання якості знань студентів в УкрДУЗТ зі змінами та доповненнями – <https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/pologennya-prokontrol-ta-ocinuvannya-2015.pdf>

Види контролю: поточний, модульний, підсумковий.

Методи контролю: виконання практичних завдань, усне і письмове опитування, відповіді на тестові завдання за темами курсу, тестовий модульний контроль, залік.

Максимальна кількість балів за модуль		
Поточний контроль	Модульний контроль (тести)	Сума балів за модуль
до 60	до 40	до 100
Поточний контроль		Максимальна кількість балів
Усне опитування		15
Виконання практичних завдань		25
Тестові завдання за темами курсу		20
Підсумок		60

Визначення назви за державною шкалою	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Академічна доброчесність

Кодекс академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту доступний за посиланням: <https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/kodex.pdf>.

Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти доступне за посиланням: https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/poloz_zap_plagiat.pdf

Інтеграція здобувачів освіти із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції здобувачів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних та телекомунікаційних технологій.